

รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

การประชุมคณะทำงาน ๑ ของคณะกรรมการอนุสัญญาการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ

สมัยที่ ๓๖ ระหว่างวันที่ ๔ - ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย และผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference)

คณะกรรมการอนุสัญญาการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (United Nations Commission on International Trade Law - UNCITRAL) จัดการประชุมคณะทำงาน ๑ ว่าด้วยวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย Working Group I: Micro, Small and Medium-sized Enterprises (MSMEs) สมัยที่ ๓๖ ระหว่างวันที่ ๔ - ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย และผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) อีกช่องทางหนึ่ง ซึ่งการประชุมสมัยที่ ๓๖ นี้ เป็นการประชุมเพื่อเริ่มการพิจารณาแนวทางในการสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs (access to credit for MSMEs) โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนชาติสมาชิกคณะทำงานรวม ๔๗ ประเทศ ผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์จาก ๒๐ ประเทศ ผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ๑๗ องค์กร โดยที่ประชุมมีมติเลือก Professor Siniša Petrović จากประเทศโครเอเชีย เป็นประธานที่ประชุม และ Ms. Beulah Li จากประเทศสิงคโปร์ เป็นผู้สรุปรายงานการประชุม ซึ่งในการประชุมครั้งนี้ กรมบังคับคดีได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม จำนวน ๒ ราย

ภูมิหลัง

(๑) การประชุมคณะกรรมการอนุสัญญาการค้าระหว่างประเทศ (UNCITRAL) สมัยที่ ๔๖ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้มีมติให้คณะทำงาน ๑ (Working Group I) พิจารณาเรื่องการลดอุปสรรคทางกฎหมายสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium-sized Enterprises – MSMEs) ตลอดช่วงอายุของธุรกิจประเภท MSMEs เริ่มต้นจากการระบุปัญหาทางกฎหมายเพื่อลดความซับซ้อนและขั้นตอนที่ยุ่งยากในการจัดตั้ง MSMEs และให้มีการจัดทำมาตรฐานทางกฎหมายในเรื่องนี้ โดยในการประชุมคณะทำงาน ๑ ครั้งที่ผ่านมา ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายภายในประเทศ ประสบการณ์ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจประเภท MSMEs ของแต่ละประเทศสมาชิกและประเทศผู้สังเกตการณ์ รวมถึงประเด็นกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จนนำไปสู่การร่วมกันจัดทำแนวทางการออกกฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนธุรกิจ (UNCITRAL Legislative Guide on Key Principles of a Business Registry) และได้มีการรับรองโดยที่ประชุมคณะกรรมการอนุสัญญาการค้าระหว่างประเทศ สมัยที่ ๕๔ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และแนวทางการออกกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรธุรกิจประเภทจำกัดความรับผิด (UNCITRAL Legislative Guide on Limited Liability Enterprises) ซึ่งต่อมาก็ได้มีการรับรองโดยที่ประชุมคณะกรรมการอนุสัญญาการค้าระหว่างประเทศ สมัยที่ ๕๔ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

(๒) ในการประชุมคณะกรรมการอนุสัญญาการค้าระหว่างประเทศ (UNCITRAL) สมัยที่ ๕๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการฯ ได้มีมติให้มีการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและดำเนินการต่อไปในส่วนงานเกี่ยวกับการลดอุปสรรคที่ MSMEs เผชิญตลอดช่วงอายุของการดำเนินธุรกิจให้เสร็จสิ้น โดยได้ร้องขอให้

ฝ่ายเลขานุการ...

ฝ่ายเลขานุการเริ่มต้นจัดเตรียมร่างเอกสารสำหรับการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs โดยอาจพิจารณาคำแนะนำและแนวทางที่เกี่ยวข้องใน UNCITRAL Model Law on Secured Transactions (the Model Law) ประกอบด้วย ซึ่งในการประชุมสมัยที่ ๓๖ นี้ เป็นการพิจารณาหัวข้อดังกล่าวโดยคณะทำงานที่ ๑ เป็นครั้งแรก ภายหลังจากได้จัดทำแนวทางการออกกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรธุรกิจประเภทจำกัดความรับผิด (UNCITRAL Legislative Guide on Limited Liability Enterprises) เสร็จสิ้น และได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการฯ ให้ดำเนินการพิจารณาประเด็นการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs ดังกล่าวต่อไป

การประชุมสมัยที่ ๓๖

การเข้าถึงสินเชื่อของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Access to credit for micro, small and medium-sized enterprises (MSMEs))

คณะทำงานได้ร่วมกันพิจารณาในหัวข้อเกี่ยวกับการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) โดยพิจารณาเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.124 ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้จัดทำขึ้น

ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.124 โดยเน้นไปที่ขอบเขต โครงสร้าง และรูปแบบการทำงานที่ใช้ในการร่างเอกสารนี้ ซึ่งมีข้อสังเกตว่า MSMEs ได้เผชิญกับความท้าทายที่แตกต่างกันไปใน การเข้าถึงสินเชื่อในแต่ละช่วงของการดำเนินกิจการ และด้วยเหตุนี้ MSMEs จึงต้องการแหล่งสินเชื่อที่แตกต่างกันไปในแต่ละช่วงอายุของธุรกิจ นอกจากนี้ มาตรการทางกฎหมายเพียงอย่างเดียวไม่อาจขจัดความท้าทายในการเข้าถึงสินเชื่อได้ แต่จำเป็นที่จะต้องมีการเชิงกำกับดูแลและมาตรการเชิงนโยบายด้วย ฝ่ายเลขานุการจึงได้นำเสนอมาตรการอย่างคร่าว ๆ ซึ่งได้มีการกล่าวถึงไว้ในส่วนที่ II ของเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.124 และเน้นย้ำถึงหลาย ๆ ประเด็นที่กฎหมายควรกล่าวถึงเพื่อที่จะส่งเสริมการเข้าถึงสินเชื่อของ MSMEs นอกจากนี้ ยังจะมีการกล่าวถึงและยกตัวอย่างนโยบายและแผนงานในเรื่องความสำคัญของการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการเงินของ MSMEs และการพัฒนาความสามารถของผู้ให้สินเชื่อในการรับมือกับความต้องการทางการเงินของธุรกิจขนาดเล็กอีกด้วย

๑. วัตถุประสงค์ (Purpose)

โดยทั่วไปได้มีการกล่าวถึงนโยบายและการแก้ไขกฎหมายภายในประเทศที่มุ่งเน้นไปที่การเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs รวมไปถึงการให้ความช่วยเหลือและแผนการช่วยเหลือที่เกี่ยวกับ Covid-19 และการแก้ไขเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่มีหลักประกัน (Secured transactions) ความสำคัญของการก่อตั้งธุรกิจ (กล่าวคือการลดจำนวน MSMEs ที่อยู่นอกระบบ) การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กที่ดำเนินโดยผู้หญิงและคนหนุ่มสาว และความช่วยเหลือระหว่างประเทศในส่วนของการให้สินเชื่อแก่ MSMEs

สำหรับวัตถุประสงค์และขอบเขตของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) คณะทำงานเห็นควรให้มุ่งเน้นไปที่วิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย (ไม่รวมไปถึงวิสาหกิจขนาดกลาง) ควบคู่ไปกับหลักการ “think-small-first” โดยมีข้อสังเกตว่า ในการเข้าถึงสินเชื่อของวิสาหกิจขนาดกลาง เมื่อเทียบกับวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อยแล้วนั้น มักจะเผชิญกับความท้าทายที่น้อยกว่าและมีความแตกต่างออกไป นอกจากนี้ คณะทำงานเห็นว่าไม่ควรจำกัดเนื้อหาไว้เพียงแค่มาตรการที่เกี่ยวข้องกับ Covid-19 แต่ให้รวมไปถึงภาวะวิกฤตโดยทั่วไป และในส่วนของ

หัวข้อต่าง ๆ ...

หัวข้อต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ในเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.124 นั้น มีคำแนะนำให้จำกัดขอบเขตหัวข้อที่เกี่ยวข้องให้แคบลง เพื่อที่จะมุ่งเน้นไปที่ธุรกรรมที่มักดำเนินการโดย MSMEs และความท้าทายที่เกี่ยวข้องในการเข้าถึงสินเชื่อ และเพื่อให้มีแนวทางที่รัฐจะสามารถนำไปใช้กับธุรกรรมเช่นว่านั้น

ภายหลังการอภิปราย คณะทำงานเห็นควรให้ภายหลังจากการทบทวนร่างเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) ครั้งที่ ๒ ในการประชุมสมัยที่ ๓๗ คณะทำงานอาจพิจารณาให้มีการร้องขอคณะกรรมการในการประชุมสมัยที่ ๕๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้มอบหมายฝ่ายเลขานุการในการจัดเตรียมเอกสาร (Future text) ในเรื่องการเข้าถึงสินเชื่อด้วยความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ และคณะทำงานเห็นชอบให้มีการกำหนดแนวทางอย่างละเอียดให้กับฝ่ายเลขานุการในส่วนของขอบเขตและหัวข้อของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) โดยมีรากฐานจากเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.124 นอกจากนี้ คณะทำงานแนะนำว่า คณะกรรมการอาจร้องขอให้ฝ่ายเลขานุการจัดเตรียมรายการกฎหมายที่เกี่ยวข้องและแนวทางของแต่ละภูมิภาคและทั่วโลกในการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs และนำขึ้นแสดงบนเว็บไซต์ของ UNCITRAL

๒. โครงสร้างของเอกสาร (Structure of the text)

ภายหลังการอภิปราย คณะทำงานเห็นพ้องกันว่า ในการทบทวนเนื้อหาของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) ครั้งต่อไป ควรทำให้แต่ละส่วน (part) และแต่ละหัวข้อ (section) ของเอกสารทั้งหมดมีความสอดคล้องกัน และอ่านเข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น แต่ยังคงเร็วเกินไปที่จะกำหนดรายละเอียดรูปแบบโครงสร้างของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text)

๓. ส่วนที่ I การเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs และความท้าทายที่เกี่ยวข้อง (Access to credit for MSMEs and related challenges)

๓.๑ หัวข้อ A : MSMEs กับความสำคัญของการเข้าถึงสินเชื่อ (MSMEs and the importance of access to credit)

คณะทำงานเห็นพ้องกันว่า วิธีที่ดีที่สุดในการพิจารณาเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.124 คือ การพิจารณาที่ขอบเขตและโครงสร้างของแต่ละส่วน (part) แทนที่จะเป็นการพิจารณาแบบลงรายละเอียดในแต่ละย่อหน้า (paragraph) นอกเสียจากว่ามีข้อสังเกตที่เฉพาะเจาะจงหรือมีความจำเป็นในการแก้ไขข้อมูลที่คลาดเคลื่อนให้ถูกต้องในย่อหน้านั้น ๆ สำหรับของส่วนที่ I ของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) มีข้อสังเกตว่า วิชาทฤษฎีขนาดย่อมและรายย่อยอาจเผชิญความท้าทายที่แตกต่างกันในการเข้าถึงสินเชื่อ โดยขึ้นอยู่กับรูปแบบทางกฎหมายของธุรกิจ คณะทำงานได้มีการสนับสนุนข้อเสนอที่ว่า ในหัวข้อ A อาจทำให้เกิดความชัดเจนว่า มาตรการทางนโยบายและเงื่อนไขทางกฎหมายที่จะเอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงสินเชื่อ อาจมีได้หลากหลายตามรูปแบบของธุรกิจขนาดเล็ก เช่น บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล และควรทำให้เกิดความชัดเจนเช่นเดียวกันนี้ในส่วนอื่น ๆ ของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) ตามที่เหมาะสมด้วย

คณะทำงานเห็นพ้องกันว่า ในส่วนที่ I ควรทำให้เกิดความชัดเจนถึงประเภทของสินเชื่อที่จะนำไปใช้ได้กับ วิชาทฤษฎีขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยทั้งหมด (เช่น ธุรกรรมที่มีหลักประกัน) ขณะที่สินเชื่อประเภทอื่น ๆ จะมีข้อจำกัดในเรื่องคุณสมบัติของธุรกิจ (เช่น การค้ำประกันสินเชื่อ (credit guarantee schemes)) นอกจากนี้ คณะทำงานเห็นชอบว่า ควรให้ความหมายของถ้อยคำว่า ภาคส่วนในระบบ (formal sector) และภาคส่วนนอกระบบ (informal sector) ในหัวข้อ A นั้นมีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีคำแนะนำว่าอาจอยู่ในบริบทของการเข้าถึงสินเชื่อว่าจะมีผลกระทบกับรูปแบบทางกฎหมายของธุรกิจที่แตกต่างกันอย่างไร และยังมีข้อสังเกตว่า

เอกสารที่...

เอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) อาจอ้างอิงไปถึงความสำคัญของการเอื้ออำนวยให้วิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อยอยู่ในระบบ

คณะทำงานได้มีการกล่าวถึงความยากในการกำหนดคำนิยามของคำว่า MSMEs โดยมีการอธิบายว่า คำนิยามดังกล่าวอาจมีความหลากหลายแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละประเทศและภาคส่วนที่นำไปใช้ และมีข้อเสนอว่า ฝ่ายเลขานุการอาจทำให้ประเด็นนี้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นในหัวข้อ A ของส่วนที่ I อย่างไรก็ดี ภายหลังจากการอภิปราย คณะทำงานได้ย้ำถึงมติจากการพิจารณาก่อนหน้านี้ว่า เป็นเรื่องของรัฐเองในการที่จะให้คำนิยามดังกล่าว

๓.๒ หัวข้อ B : ความท้าทายที่ MSMEs เผชิญในการเข้าถึงสินเชื่อ (Challenges faced by MSMEs to access credit)

ในส่วนของหัวข้อ B คณะทำงานเน้นย้ำถึงความสำคัญที่จะต้องมีความสมดุลกันระหว่างความจำเป็นของผู้ให้สินเชื่อกับความจำเป็นของวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย และมีข้อเสนอแนะว่าหัวข้อนี้ควรมุ่งเน้นไปที่ความท้าทายของผู้ให้สินเชื่อซึ่งเป็นผู้ให้ MSMEs คุ้ม

คณะทำงานสนับสนุนความเห็นของผู้แทนประเทศบางท่านที่ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่า อาจมีการปรับปรุงเนื้อหาของหัวข้อ B ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการอ้างอิงถึงกลไกสินเชื่อระบบประเภทอื่น และแหล่งเงินทุนอื่น ๆ เช่น การซื้อหนี้ รวมถึงเครื่องมือซึ่งมีอยู่สำหรับวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อยที่สูญเสียการเข้าถึงสินเชื่อภายใต้สถานะใด ๆ (เช่น วิกฤตการณ์)

ในหัวข้อย่อย B.1 (Start-up) มีข้อสังเกตว่า ตัวอย่างของคราวด์ฟันดิง (crowdfunding) ที่อ้างอิงไปถึงประเทศจีนนั้นล้าสมัยไปแล้ว และฝ่ายเลขานุการได้รับการร้องขอให้ตัดการอ้างอิงดังกล่าวออกไป เนื่องจากเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ แพลตฟอร์ม P2P ทั้งหมดในประเทศจีนได้ยุติการดำเนินการลง นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า แพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิงอาจเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ แม้ว่าการใช้งานจะมีความเสี่ยงก็ตาม ทั้งนี้ มีการกล่าวว่า การขาดแคลนกฎหมายคราวด์ฟันดิงจะทำให้นักลงทุนและผู้กู้ยืมไม่ได้รับความคุ้มครอง ขณะเดียวกันการที่มีกฎเกณฑ์มากเกินไปก็อาจทำให้ยากต่อการใช้แพลตฟอร์มดังกล่าว นอกจากนี้ มีข้อเสนอให้แทนที่คำว่า “start-up” ด้วยคำว่า “initial stages”

สำหรับหัวข้อย่อย B.3 (Maturity) คณะทำงานมีข้อสังเกตว่า แหล่งสินเชื่อที่ระบุไว้ในหัวข้อนี้มีความเหมาะสมกับวิสาหกิจขนาดกลางมากกว่าวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย และมีข้อสังเกตว่า การระดมทุนมหาชนในตลาดหุ้นในฐานะที่เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับ MSMEs นั้น มีข้อจำกัดเป็นจำนวนมาก เช่น การประเมินมูลค่าของกิจการต่ำกว่าความเป็นจริง การขาดแคลนความรู้ทางการเงิน การขาดแคลนกฎหมายเฉพาะสำหรับ MSMEs รวมไปถึงในแง่ของวัฒนธรรม เช่น บางรัฐมีความคุ้นเคยในเรื่องของการให้เงินทุนผ่านสถาบันการเงินมากกว่าผ่านตลาดทุน

คณะทำงานจึงได้พิจารณาทบทวนตามที่เคยได้มีมติไปก่อนหน้านี้แล้วว่า เอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) ควรมุ่งเน้นไปที่วิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อยเท่านั้น โดยภายหลังจากพิจารณาทบทวน แนวทางที่คณะทำงานส่วนใหญ่เห็นชอบ คือ ในขณะที่เอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) ควรมุ่งเน้นไปที่วิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย แต่ก็ไม่ควรตัดวิสาหกิจขนาดกลางออกไปทั้งหมดเสียทีเดียว และควรจะทำให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับข้อกำหนดและมาตรการเชิงนโยบายที่แตกต่างกันซึ่งสามารถนำไปใช้ได้กับวิสาหกิจขนาดกลาง ดังนั้น หัวข้อนี้จึงควรได้รับการทบทวนแก้ไขเพื่อที่จะกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางด้วย

๔. ส่วนที่ II: การพัฒนาการเข้าถึงสินเชื่อด้วยการพัฒนากฎหมายและเครื่องมืออื่น ๆ (Improving access to credit through enhanced legal and other infrastructure)

๔.๑ ภาพรวมของการพัฒนาการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs (An overview of initiatives to improve access to credit for MSMEs)

คณะทำงานสนับสนุนข้อเสนอที่ให้แยกหัวข้อนี้ออกมาเป็นหัวข้อเดี่ยว ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของส่วนที่ II และภายหลังการอภิปราย คณะทำงานร้องขอให้ฝ่ายเลขานุการมีการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกฎระเบียบต่าง ๆ กับกฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs

๔.๒ การให้กู้ยืมแบบมีหลักประกัน (Secured lending)

- *สังหาริมทรัพย์ในฐานะหลักประกัน (Movable assets as collateral)*

โดยทั่วไปแล้ว คณะทำงานเห็นว่าส่วนนี้ควรอ้างอิงไปถึงเครื่องมือของ UNCITRAL อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และควรเขียนไว้อย่างง่าย ๆ และชัดเจน โดยคำนึงว่าผู้อ่านของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) อาจไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญในงานของ UNCITRAL ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมที่มีหลักประกัน นอกจากนี้ ได้มีการเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องทำให้เกิดความสอดคล้องในเชิงโครงสร้างของเอกสารระหว่างหัวข้อและหัวข้อย่อยต่าง ๆ (เช่น การให้กู้ยืมแบบมีหลักประกัน การค้ำประกันด้วยบุคคล)

ผู้แทนประเทศบางท่านมีความเห็นว่า ควรมีการอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะหลักของกฎหมายแม่แบบในเรื่องการทำธุรกรรมที่มีหลักประกัน (the Model Law) อย่างละเอียด แต่ผู้แทนบางประเทศได้ให้ข้อสังเกตในประเด็นดังกล่าวว่า เนื้อหาของหัวข้อนี้ควรมุ่งเน้นไปที่ความเกี่ยวข้องของการให้กู้ยืมแบบมีหลักประกันสำหรับวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย กับประเด็นต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยได้มีการอ้างอิงไปถึง UNCITRAL Practice Guide to the Model Law on Secured Transactions (๒๐๒๐) และมีข้อเสนอว่าหัวข้อนี้อาจมีการอ้างอิงงานขององค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น the UNIDROIT best practices for electronic collateral registries

- หัวข้อย่อย (a) เกี่ยวกับประเภทของทรัพย์สิน : มีข้อเสนอว่า เนื้อหาของหัวข้อย่อยนี้ควรเน้นไปที่ ๓ หลักเกณฑ์ เพื่อให้ธุรกรรมที่มีหลักประกันช่วยเสริมสร้างการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับ MSMEs ได้แก่ ๑. ง่ายต่อการสร้างสิทธิเรียกร้องที่มีหลักประกัน ๒. ง่ายต่อการบังคับสิทธิเรียกร้องที่มีหลักประกัน และ ๓. ง่ายต่อการจัดลำดับสิทธิเรียกร้อง และมีข้อเสนอให้ปรับแก้ไขชื่อหัวข้อนี้ให้สอดคล้องกัน นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้ขยายขอบเขตประเภทของทรัพย์สินเพื่อให้ครอบคลุมไปถึงทรัพย์สินดิจิทัล ทรัพย์สินทางปัญญา และให้มีการอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรณีที่มีหนี้สินทางธุรกิจเกิดขึ้นในอนาคต

- หัวข้อย่อย (b) เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิหลักประกัน : มีข้อเสนอว่า เนื้อหาของหัวข้อย่อยนี้ควรเน้นไปที่ ๑. ความจำเป็นในการจดทะเบียนหลักประกันที่ไม่ต้องส่งมอบการครอบครอง ๒. การอธิบายหลักบุริมสิทธิ และ ๓. แนวทางในการออกแบบระบบจดทะเบียนที่มีประสิทธิภาพ และให้ปรับแก้ไขชื่อของหัวข้อย่อยนี้ให้สอดคล้องกัน อย่างไรก็ตาม มีข้อกังวลว่า หัวข้อย่อยนี้อาจไม่ได้คำนึงถึงความเป็นจริงเกี่ยวกับวิธีการจดทะเบียนของบางสหพันธรัฐ (เช่น ในรูปแบบที่ไม่ได้รวมศูนย์กลาง)

- หัวข้อย่อย (c) เกี่ยวกับอุปสรรคที่ MSMEs เผชิญ : มีข้อเสนอว่า ในส่วนที่กล่าวถึงการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน อาจปรับแก้ไขให้สะท้อนถึง ๑. เจ้าหนี้ต้องสามารถคาดการณ์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่า เมื่อมีการผิดนัดเกิดขึ้น หลักประกันจะมีมูลค่าประมาณเท่าใด และ ๒. การประเมินมูลค่าของทรัพย์สินมีความเสี่ยง ดังนั้น

ความเชี่ยวชาญ...

ความเชื่อว่าจะมีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมี นอกจากนี้ ในบริบทของการใช้สินทรัพย์ค้ำประกันที่มีมูลค่ามากกว่ามูลค่าสินเชื่อ (overcollateralization) คณะทำงานได้มีการเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีแหล่งสินเชื่อที่แตกต่างกันไปสำหรับ MSMEs โดยมีข้อสังเกตว่า ในส่วนของข้อกังวลเกี่ยวกับการใช้สินทรัพย์ค้ำประกันที่มีมูลค่ามากกว่ามูลค่าสินเชื่อ (overcollateralization) ที่อาจเป็นอุปสรรคในการที่ผู้ให้สินเชื่อรายอื่นจะเพิ่มสินเชื่อให้ MSMEs นั้น มีผู้ให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าวว่า ไม่ควรตีความการอนุญาตให้หลักประกันครอบคลุมสินทรัพย์ทั้งหมดไปในทางลบ ซึ่งไม่ใช่ความตั้งใจของกฎหมายแม่แบบในเรื่องธุรกรรมที่มีหลักประกัน (the Model Law)

- *อสังหาริมทรัพย์ในฐานะหลักประกัน (Immovable assets as collateral)*

คณะทำงานมีความเห็นว่า จะมีความเป็นไปได้หรือไม่ในการที่จะนำหลักการของกฎหมายแม่แบบในเรื่องธุรกรรมที่มีหลักประกัน (the Model Law) ไปใช้กับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีคำแนะนำว่า ๓ ประเด็นที่ยกขึ้นในหัวข้อย่อย (a) ด้านบนนั้น โดยหลักการแล้วควรนำไปใช้กับอสังหาริมทรัพย์ และยังมีข้อสังเกตว่าหัวข้อย่อยนี้ควรกล่าวถึงการสร้างสิทธิในหลักประกันเหนืออสังหาริมทรัพย์ (เช่น การจำนอง) อีกทั้งมีคำแนะนำเพิ่มเติมว่าควรเน้นย้ำถึงความจำเป็นเกี่ยวกับกรอบของกฎหมายที่กำหนดให้สามารถใช้อสังหาริมทรัพย์ในฐานะหลักประกันได้แทนที่จะเป็นการกล่าวถึงการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ภายหลังการอภิปราย คณะทำงานเห็นชอบว่าในหัวข้อย่อยนี้อาจกล่าวได้ว่า กรอบของกฎหมายที่กำหนดให้สามารถใช้อสังหาริมทรัพย์ในฐานะหลักประกันได้ควรที่จะ ๑. ง่ายต่อการสร้างสิทธิเรียกร้องที่มีหลักประกัน ๒. ง่ายต่อการบังคับสิทธิเรียกร้องที่มีหลักประกัน และ ๓. ง่ายต่อการจัดลำดับสิทธิเรียกร้อง

๔.๓ การค้ำประกันโดยบุคคลสำหรับการกู้ยืมของ MSMEs (Personal guarantees for MSMEs' loans)

คณะทำงานได้กล่าวถึงการอภิปรายก่อนหน้าในเรื่องการให้กู้ยืมแบบมีหลักประกัน (secured lending) และการปรับแก้ไขเนื้อหาของหัวข้อดังกล่าวตามข้อเสนอต่าง ๆ ข้างต้น ดังนั้น จึงมีข้อเสนอให้ในหัวข้อการค้ำประกันโดยบุคคลนี้ อาจกำหนดแนวทางเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับเรื่องการให้กู้ยืมแบบมีหลักประกัน และอาจกล่าวถึงหลักเกณฑ์ที่จะนำไปสู่แนวทางที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพ คณะทำงานหลายท่านให้ข้อสังเกตว่า มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการที่จะทำให้แน่ใจว่า แนวทางต่าง ๆ มีความสมดุลและมีการปกป้องทั้งผู้ค้ำประกันและผู้ให้สินเชื่อที่เพียงพอ และควรเป็นสิ่งที่เน้นย้ำเพิ่มเติมลงไปในอนาคตที่จะจัดทำขึ้น (Future text) นอกจากนี้ คณะทำงานยังมีความเห็นว่า ในหัวข้อนี้ ควรเขียนถึงความแตกต่างในทางปฏิบัติของการค้ำประกันโดยบุคคลสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ไว้ให้ชัดเจน ตัวอย่างเช่น โดยปกติวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อยมักจะใช้การค้ำประกัน (suretyship) ในขณะที่วิสาหกิจขนาดกลาง มักจะใช้รูปแบบอินดิเพนเดนท์การันตี (independent guarantees) เช่น letters of credit

สำหรับการคุ้มครองผู้บริโภค คณะทำงานมีข้อกังวลว่า การกล่าวถึงการคุ้มครองผู้บริโภคในบริบทของการค้ำประกันโดยบุคคลสำหรับการกู้ยืมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น อาจทำให้เกิดความสับสน จึงมีข้อเสนอว่าควรมุ่งเน้นไปที่การคุ้มครองฝ่ายที่อ่อนแอกว่าแทน ทั้งนี้ มีข้อสังเกตต่อประเด็นดังกล่าวว่า ในบางประเทศ ผู้ค้ำประกันสำหรับการกู้ยืมของวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อยได้รับการปฏิบัติเสมือนกับเป็นลูกค้า ดังนั้น จึงมีคำแนะนำว่า ควรกล่าวถึงประเด็นดังกล่าวไว้เชิงอรรถมากกว่าในส่วนของเนื้อหา

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้กล่าวถึงประเด็นอื่น ๆ ไว้ในหัวข้อนี้ด้วย เช่น การใช้เช็คคลังวันที่ล่วงหน้า เช็คระบุจำนวนเงินไม่เพียงพอซึ่งสถาบันการเงินกำหนดให้ใช้ค้ำประกันแทนการค้ำประกันโดยบุคคล

และอาจห้าม...

และอาจห้ามการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่จะนำไปสู่การเข้าถึงตลาดสินเชื่อและการใช้การค้ำประกันโดยบุคคล ซึ่งวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อยเป็นผู้ค้ำประกันให้แก่ธุรกิจขนาดเล็กอื่น ๆ

๔.๔ การค้ำประกันสินเชื่อ (Credit guarantee schemes)

คณะทำงานได้มีการเน้นย้ำความจำเป็นที่จะต้องมีความสมดุลในแง่บวกและแง่ลบเกี่ยวกับการค้ำประกันสินเชื่อโดยรัฐ (public credit guarantee schemes) ผ่านการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการค้ำประกันสินเชื่อโดยรัฐ (เช่น ขนาดของกิจการ) และสนับสนุนให้ฝ่ายเลขานุการรวบรวมข้อมูลแนวปฏิบัติของประเทศต่าง ๆ ในเรื่องหลักเกณฑ์ดังกล่าว นอกจากนี้ คณะทำงานเห็นพ้องกันว่าควรอ้างอิงไปถึงกลไกการสนับสนุนอื่น ๆ สำหรับธุรกิจขนาดเล็ก เช่น กลไกในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับการกู้ยืมเงินบางประเภทซึ่งกำหนดโดยธนาคารกลาง และอาจรวมไปถึงตัวอย่างของการค้ำประกันสินเชื่อระหว่างประเทศที่ได้กำหนดไว้โดยองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น World Bank และ USAID

คณะทำงานได้มีการยกตัวอย่างที่หลากหลายเกี่ยวกับการค้ำประกันสินเชื่อสำหรับธุรกิจขนาดเล็กของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า อาจมีความจำเป็นที่จะต้องมีการให้ความช่วยเหลือในทางระหว่างประเทศแก่ประเทศที่ไม่มีการค้ำประกันสินเชื่อสำหรับกิจการขนาดเล็กโดยรัฐ และยังมีข้อสงสัยว่าเหตุใดหัวข้อนี้จึงเน้นไปที่ส่วนของรัฐเท่านั้น

๔.๕ การรายงานข้อมูลเครดิต (Credit reporting)

คณะทำงานสนับสนุนข้อเสนอที่ให้เน้นย้ำถึงความท้าทายที่ผู้หญิงเผชิญในบริบทของการรายงานข้อมูลเครดิต (credit reporting) โดยอาจกล่าวถึงในหัวข้อแยกออกมาเดี่ยว ๆ หรือโดยกล่าวถึงไว้ทั่วทั้งเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) หรือทั้งสองอย่างก็ได้ แต่ก็มีคณะทำงานบางท่านที่เห็นว่า ไม่ควรเน้นย้ำความท้าทายเหล่านั้นซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางกฎหมาย (เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจหรือสังคม) นอกจากนี้ คณะทำงานได้ร้องขอให้ฝ่ายเลขานุการปรับแก้ไขถ้อยคำที่ว่า “credit registry” และ “credit bureau” โดยให้แทนที่ถ้อยคำดังกล่าวด้วยถ้อยคำที่ชี้ให้เห็นชัดเจนถึงผู้ให้บริการศูนย์ทะเบียนเครดิต (credit registry) ซึ่งเป็นรัฐหรือเป็นเอกชน และมีข้อเสนอว่าให้ตัดการอ้างอิงถึงรายงาน World Bank’s Doing Business เนื่องจากล่าสุดธนาคารโลกได้ตัดสินใจว่าจะไม่มีการรายงานดังกล่าวแล้ว และคณะทำงานยังมีความเห็นอื่น ๆ ดังนี้

- หัวข้อย่อยเกี่ยวกับข้อมูลทางเลือก (alternative data) : ผู้แทนประเทศบางท่านแนะนำให้ตัดหัวข้อย่อยนี้ออกไป เนื่องจากความหมายในเชิงลบของการใช้ข้อมูลทางเลือกดังกล่าว แต่ผู้แทนประเทศท่านอื่น ๆ เห็นว่าควรคงไว้ เนื่องจากทางปฏิบัติในบางประเทศได้มีการใช้ข้อมูลทางเลือกกันอย่างแพร่หลายแล้ว และอาจมีการควบคุมดูแลการนำไปใช้ตามสมควรและกำหนดเป็นกฎหมายได้ คณะทำงานจึงเห็นชอบให้คงหัวข้อย่อยนี้ไว้ และให้มีการปรับแก้ไขเพื่อให้มีการกล่าวถึงแง่มุมทั้งในเชิงบวกและเชิงลบไว้อย่างเพียงพอ

- หัวข้อย่อยเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการรายงานเครดิต (credit reporting services) : คณะทำงานสนับสนุนข้อเสนอที่ให้มีการนำเสนอมุมมองที่มีความสมดุลยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และยังมีข้อชี้ให้เห็นว่า บริการรายงานเครดิตของรัฐหรือของเอกชนนั้น อาจกำหนดกฎเกณฑ์ที่แตกต่างกันตามลักษณะการเข้าถึง (เช่น ลักษณะการเข้าถึงแบบเปิด (open) หรือลักษณะการเข้าถึงแบบจำกัด (limited))

- หัวข้อย่อยเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทในบริบทของการรายงานเครดิต (dispute resolution in the context of credit reporting) : คณะทำงานเห็นชอบให้นำรวมไปไว้ในหัวข้อ H หรือในหัวข้ออื่นตามที่เหมาะสม

๔.๖ มาตรการป้องกันสำหรับ MSMEs โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย (Safeguards for MSMEs, in particular micro and small enterprises)

คณะทำงานมีข้อกังวลว่า การกล่าวถึงการขยายขอบเขตกฎหมายออกไปเพื่อให้ครอบคลุมผู้บริโภค อาจก่อให้เกิดความสับสน จึงมีข้อเสนอว่า ให้หลีกเลี่ยงการกล่าวไว้เช่นนั้น และให้กล่าวถึงกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการปกป้องฝ่ายที่อ่อนแอกว่าแทน (เช่น การห้ามข้อกำหนดที่เกินควร (abusive clauses))

คณะทำงานได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นสำหรับเนื้อหาหัวข้อนี้ในการที่จะแสดงให้เห็นถึงความสมดุลกันระหว่างผลประโยชน์ของผู้ให้สินเชื่อที่เชื่อถือกับผลประโยชน์ของผู้กู้ยืมที่เป็น MSMEs นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตว่าการมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำลงไม่ได้มีผลเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการให้สินเชื่ออย่างมีนัยยะสำคัญ เนื่องจากสถาบันการเงินบางแห่งยังคงมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการซื้อขาย (commission fees) ที่ค่อนข้างสูง

๔.๗ การสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับ MSMEs ที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงิน (Restructuring support for MSMEs in financial distress)

คณะทำงานมีความเห็นที่หลากหลายแตกต่างกันไปในเรื่องของความเกี่ยวข้องของหัวข้อนี้กับการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย ซึ่งได้มีการชี้ให้เห็นว่า ประเด็นบางประเด็นดูเหมือนว่าจะเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างกลไกเชิงสนับสนุนทั่วไปสำหรับวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย และอาจนำไปกล่าวถึงไว้ภายใต้หัวข้อที่เกี่ยวกับกลไกการสนับสนุนโดยรัฐ

คณะทำงานมีข้อเสนอว่า อาจขยายขอบเขตของเนื้อหาในส่วนที่กล่าวถึงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แบบไม่เป็นทางการ (informal restructuring) และการให้เงินทุนใหม่ (เช่น การกู้ยืมระยะสั้น (bridge loans)) เนื่องจากมีความสำคัญและความเกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ นอกจากจะมีการอ้างอิงไปถึงงานของคณะทำงาน ๕ (กฎหมายล้มละลาย) แล้ว มีข้อเสนอว่า เอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) อาจมุ่งเน้นไปที่การให้ความช่วยเหลือโดยตรงของรัฐ และอาจสะท้อนถึงตัวอย่างมาตรการภายในประเทศที่แต่ละประเทศได้ส่งมาให้ฝ่ายเลขานุการด้วย และคณะทำงานสนับสนุนข้อเสนอต่าง ๆ ได้แก่ ข้อเสนอว่าให้เนื้อหาของหัวข้อนี้มุ่งเน้นไปที่ภาวะวิกฤตโดยทั่วไป รวมไปถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) ที่มีต่อการเข้าถึงสินเชื่อ ข้อเสนอให้มีการเน้นย้ำถึงความสำคัญของการควมรวมกิจการในฐานะที่เป็นมาตรการให้เงินทุนสำหรับ MSMEs ที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงิน และการเสริมสร้างการใช้เทคโนโลยี (เช่น A.I. และ Big data) ในฐานะที่เป็นมาตรการลดค่าใช้จ่ายในกระบวนการล้มละลาย และข้อสังเกตว่า รัฐควรกำหนดกรอบกฎหมายพิเศษเพื่อช่วยวิสาหกิจขนาดย่อมด้วยกลไกการช่วยเหลือในระยะเริ่มต้น

คณะทำงานได้มีการนำเสนอตัวอย่างมาตรการภายในประเทศที่ใช้ในการจัดการกับผลกระทบของการแพร่ระบาดของ Covid-19 ที่มีต่อวิสาหกิจขนาดย่อม และมีความเห็นว่าการกล่าวถึงมาตรการที่เกี่ยวข้องกับ Covid-19 อาจจะเป็นการแยกกล่าวไว้ในโครงการของ UNCITRAL ซึ่งเป็นโครงการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบของการแพร่ระบาดของ Covid-19 ที่มีต่อกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

๔.๘ ผู้ตรวจการการเงิน และกลไกการช่วยเหลืออื่น ๆ (Financial ombudsman and other redress mechanisms)

คณะทำงานเห็นชอบให้มีการกล่าวถึงตัวอย่างของผู้ตรวจการการเงินภายในประเทศ และกลไกการช่วยเหลือสำหรับวิสาหกิจขนาดย่อม และได้มีการเชิญชวนให้ผู้แทนประเทศต่าง ๆ ส่งตัวอย่างเช่นว่านั้นไปให้ฝ่ายเลขานุการต่อไป

๔.๙ การให้บริการทางการเงินดิจิทัล (Digital financial services)

คณะทำงานมีข้อสังเกตว่า การอ้างอิงถึงผลิตภัณฑ์ของธนาคารและความท้าทายที่กล่าวถึงไว้ถึงในหัวข้อนี้อาจนำไปใช้กับบริการให้ยืมเงินทุกประเภท และไม่จำกัดเพียงแค่การให้บริการทางการเงินดิจิทัล คณะทำงานมีข้อเสนอว่า ให้อธิบายรายละเอียดว่า FinTech และบริษัท Big Tech คืออะไร และมีการให้บริการด้านการเงินอย่างไร และมุ่งเน้นไปที่ผลิตภัณฑ์ FinTech ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ มากกว่าผลิตภัณฑ์ธนาคารโดยทั่วไปที่สามารถให้บริการเป็นอิเล็กทรอนิกส์ได้ อีกข้อเสนอหนึ่งให้อธิบายการใช้แพลตฟอร์มในการให้บริการทางการเงิน อย่างไรก็ตาม มีข้อกังวลว่า การให้บริการทางการเงินดิจิทัลอาจเพิ่มค่าใช้จ่ายของบริการสินเชื่อ เนื่องจากในบางภูมิภาคมีค่าใช้จ่ายของบริการอินเทอร์เน็ตที่ค่อนข้างสูง

๔.๑๐ หัวข้ออื่น ๆ เพิ่มเติม (Other additional topics)

คณะทำงานเห็นว่า ประเด็นเรื่องความโปร่งใสจะมีความเกี่ยวข้องเป็นอย่างมากกับบริการธนาคาร เนื่องจากความท้าทายที่ธุรกิจขนาดย่อมมักจะเผชิญในการเข้าถึงข้อมูล คณะทำงานจึงสนับสนุนให้กำหนดแยกไว้เป็นหัวข้อใหม่เพื่อกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใส โดยมีการอธิบายว่า ความโปร่งใสที่มากขึ้นจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของบริการสินเชื่อ เนื่องจากจะทำให้สามารถเปรียบเทียบราคาได้และจะมีผลกระทบต่อการแข่งขันของผู้ให้สินเชื่อ

นอกจากนี้ คณะทำงานสนับสนุนให้กำหนดหัวข้อใหม่เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งธุรกิจและการจดทะเบียน เนื่องจากหนึ่งในความท้าทายหลักในการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับธุรกิจขนาดย่อมในบางภูมิภาค คือ การดำเนินธุรกิจ ในภาคส่วนนอกระบบ และได้มีการกล่าวถึง UNCITRAL Legislative Guide on Key Principles of a Business Registry และ UNCITRAL Legislative Guide on Limited Liability Enterprises อีกทั้งยังมีการกล่าวถึงเรื่องสินเชื่อขนาดเล็ก (microcredit) การดำเนินการบังคับชำระหนี้ (enforcement action) และคราวด์ฟันดิง (crowdfunding) รวมไปถึงความสำคัญของการอธิบายประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติมไว้ในเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) โดยอาจแยกกล่าวไว้ในหัวข้อใหม่

๕. ส่วนที่ III: การเสริมสร้างขีดความสามารถสำหรับ MSMEs และผู้ให้สินเชื่อ (Capacity-building for MSMEs and financiers)

คณะทำงานหลายท่านมีข้อสังเกตว่า ส่วนที่ III ของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) นั้น ถือเป็นแก่นสำคัญและควรคงไว้ ทั้งนี้ มีข้อเสนอว่าส่วนนี้อาจนำไปใส่ไว้ตำแหน่งอื่น เพื่อให้เป็นการเน้นย้ำถึงความเกี่ยวข้องและความสำคัญของส่วนนี้ได้ดียิ่งขึ้น แม้จะมีความเห็นว่า กระบวนการในการจัดตั้งวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย มีความสำคัญสำหรับการประสบความสำเร็จในการเสริมสร้างขีดความสามารถ แต่ก็มีข้อสังเกตว่าสองเรื่องนี้ไม่ควรนำมารวมกัน และส่วนที่ III ควรมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างขีดความสามารถเท่านั้น

คณะทำงานได้มีการเน้นย้ำถึงความสมดุลในเนื้อหาของเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) ว่าได้มีการพิจารณาความจำเป็นของผู้ให้สินเชื่อและผู้ประกอบกิจการอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งในแง่นี้ ได้มีข้อเสนอว่าอาจมีการพัฒนาเนื้อหาของหัวข้อย่อยเรื่องการเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ให้สินเชื่อให้ดียิ่งขึ้น กล่าวคือ ควรให้นำหนักไปที่การเพิ่มความสามารถของผู้ให้สินเชื่อในการเข้าทำธุรกรรมที่มีผลกำไรกับกิจการขนาดย่อม

สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับประเด็นที่อาจกล่าวถึงหรือเน้นย้ำไว้ในส่วนที่ ๓ เช่น ๑. การสร้างช่องทางที่จะเสริมสร้างขีดความสามารถ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ให้สินเชื่อกับกิจการขนาดย่อม ๒. การเสริมสร้างความรู้ทางการเงิน (financial literacy) และทักษะในการบริหารจัดการของกิจการขนาดย่อม

๓. การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับกลไกในการเข้าถึงสินเชื่อระบบโดยกิจการขนาดย่อม เพื่อนำมาสร้างเป็นบทเรียน และ ๔. การเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้กำกับดูแล (regulators) เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้มีความคุ้นเคยกับกฎหมายและกฎระเบียบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสินเชื่อ โดยได้มีการยกตัวอย่างโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถภายในประเทศ

ภายหลังการอภิปราย คณะทำงานเห็นชอบให้คงส่วนที่ III ไว้ในเอกสารที่จะจัดทำขึ้น (Future text) และปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้สอดคล้องกับการอภิปรายและมติของคณะทำงาน

๖. การประชุมสมัยถัดไปของคณะทำงาน (Next session of the Working Group)

คณะทำงานได้กล่าวถึงกำหนดการประชุมสมัยที่ ๓๗ ซึ่งจะจัดที่นิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และยืนยันว่าในการประชุมดังกล่าวจะเป็นทบทวนเอกสารประกอบการประชุม A/CN.9/WG.I/WP.124 อีกครั้งหนึ่ง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการประชุม

๑. กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจร่วมเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและบูรณาการร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้มีส่วนร่วมในเวทีระดับนานาชาติในการพิจารณาแนวทางในการสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) เพื่อส่งเสริมความสามารถและศักยภาพในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ซึ่งเป็นลักษณะของธุรกิจส่วนใหญ่ในสังคม และมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก รวมถึงแนวทางในการช่วยเหลือเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจและสภาพคล่องทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยดังกล่าว

๒. ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบและติดตามความเคลื่อนไหวในการดำเนินการของคณะทำงาน ๑ ซึ่งได้มีการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการพิจารณาประเด็นข้อกฎหมาย โครงสร้าง หรือแนวปฏิบัติในการสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) ของแต่ละประเทศอันเป็นการประชุมในระดับนานาชาติ ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้แก่บุคลากรของกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันปรับปรุงพัฒนาระบบและกฎหมายเกี่ยวกับสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรมต่อไป

การดำเนินการของกรมบังคับคดีภายหลังการประชุม

๑. กรมบังคับคดีจะติดตามการดำเนินงานของคณะทำงาน ๑ อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เนื่องจากรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs มีความเข้มแข็งและมีขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการในประเด็นการพัฒนากฎหมายให้ได้มาตรฐานสากลโดยอาศัยการเทียบเคียงกับกฎหมายแม่แบบและแนวทางการร่างกฎหมาย

๒. กรมบังคับคดี...

๒. กรมบังคับคดีจะนำองค์ความรู้และแนวคิดที่ได้จากการเข้าร่วมการประชุมของคณะทำงาน ๑ เกี่ยวกับการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิด ในการทำให้กฎหมายมีความยุ่งยากและซับซ้อนน้อยลง มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือแนวปฏิบัติของกรมบังคับคดีต่อไป

นางสาวภัสรารณ พุกแก้ว

นิติกรชำนาญการ

กองพัฒนาระบบการบังคับคดี

ผู้รายงาน

และประเมินราคาทรัพย์สิน

นางสาวกรรรัตน์ นันทกุล

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กองพัฒนาระบบการบังคับคดี

ผู้รายงาน

และประเมินราคาทรัพย์สิน
